

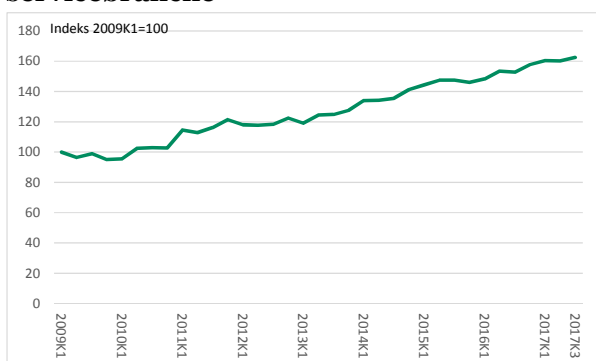
Fremgang i servicebranchen i 3. kvartal 2017

- **Fornyset vækst i branchens omsætning i 3. kvartal 2017**
- **Fortsat beskæftigelsesvækst**
- **Forventninger om yderligere beskæftigelsesvækst i de kommende måneder**
- **Ledigheden er lav og flere servicevirksomheder melder om mangel på arbejdskraft**

Omsætning

Omsætningen i den operationelle servicebranche steg med 1,4 pct. fra 2. kvartal 2017 til 3. kvartal 2017. Sammenlignet med 3. kvartal 2016 var servicebranchens omsætning 6,3 pct. højere.

Omsætningen i den operationelle servicebranche

Kilde og anmærkning: Danmarks Statistik (Firmaernes køb og salg) og DI. Data er sæsonkorrigeret.

Fra 2. kvartal til 3. kvartal 2017 var der fremgang i omsætningen inden for alle områder af den operationelle servicebranche. Især i *Vikarbranchen* og inden for *Vagt- og sikkerhed* var væksten høj. Målt over det seneste år var der omsætningsvækst på alle områder af branchen med undtagelse af *Vikarbranchen*. Specielt vikarbranchen har dog i de senere år oplevet kraftig vækst.

Omsætning i den operationelle servicebranche

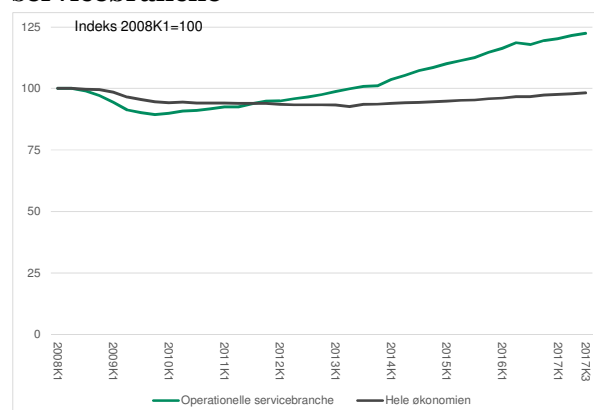
Omsætning	3. kv. 2017 (mia. kr.)	Kvartalsvækst (pct.)	Årsvækst (pct.)
Vikarbranchen	12,7	3,2	-2,8
Vagt- og sikkerhed	4,4	3,2	9,2
Rengøring mv.	31,2	1,9	2,0
Pleje og omsorg	1,7	1,9	9,0
Erhvervsvaskerier	2,8	0,7	1,9
Anden operationel service	93,3	0,9	9,2
Operationel service i alt	146,1	1,4	6,3

Kilde og anmærkning: Danmarks Statistik (Firmaernes køb og salg) og DI. Data er sæsonkorrigeret. Omsætningen i 3. kvartal 2017 er omregnet til årsniveau. Kvartalsvæksten angiver væksten fra 2. kv. 2017 til 3. kv. 2017. Årsvæksten angiver væksten fra 3. kv. 2016 til 3. kv. 2017.

Beskæftigelse

Beskæftigelsen i den private del af den operationelle servicebranche steg fra 2. kvartal 2017 til 3. kvartal 2017 med 0,7 pct. Også den samlede lønmodtagerbeskæftigelse steg, nemlig med 0,4 pct. fra 2. kvartal 2017 til 3. kvartal 2017.

Beskæftigelsen i den operationelle servicebranche

Kilde og anmærkning: Danmarks Statistik (Beskæftigelse for lønmodtagere, specialkørsel) og DI. Data er sæsonkorrigeret. I figuren indgår alene fuldtidsbeskæftigede lønmodtagere i *private virksomheder* i den operationelle servicebranche.

Konjunkturbarometer for servicebranchen 3. kvartal 2017

Beskæftigelsesvæksten i servicebranchen var i 3. kvartal 2017 højest inden for *Erhvervsvaskerier*, *Vikarbranchen* samt *Vagt og sikkerhed*. Inden for de øvrige delområder peger indikatorerne på mere afdæmpet vækst i beskæftigelsen.

Målt over det seneste år var der beskæftigelsesvækst inden for alle områder af servicebranchen.

Beskæftigelsen i operationelle serviceerhverv

Beskæftigelse	3. kvrt. 2017 (1000. pers.)	Kvartals vækst (pct.)	Årsvækst (pct.)
Vikarbranchen	22,3	1,5	0,5
Vagt- og sikkerhed	5,2	0,9	7,4
Rengøring mv.	38,8	0,0	3,6
Pleje og omsorg	7,1	0,0	8,5
Erhvervsvaskerier	2,8	2,3	3,3
Anden operationel service	73,1	0,8	4,5
Operationel service i alt	149,2	0,7	3,9

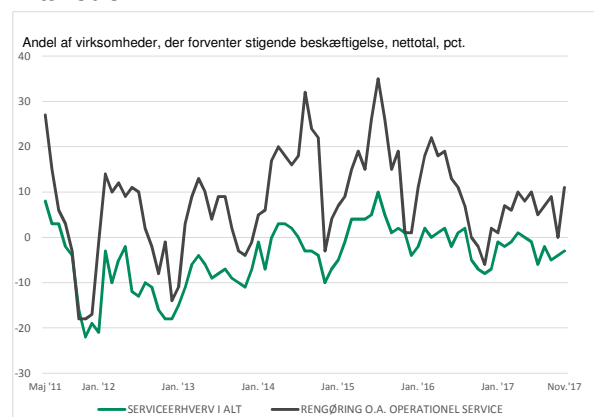
Kilde og anmærkning: Danmarks Statistik (særkørsel på lønmodtagerstatistikken) og DI-beregninger. Data er sæsonkorrigeret. Kvartalsvæksten angiver væksten fra 2. kvrt. 2017 til 3. kvrt. 2017. I tabellen indgår fuldtidsbeskæftigede lønmodtagere i private virksomheder. Årsvæksten angiver væksten fra 3. kvrt. 2016 til 3. kvrt. 2017.

Indikatorerne for den seneste udvikling i omsætning og beskæftigelse kan erfaringsvist blive revideret ved senere opgørelser. Der er en ret klar tendens til, at de to indikatorer over tid udvikler sig ret ensartet, mens det over kortere perioder kan forekomme, at de peger i forskellige retninger.

I den seneste økonomiske prognose fra DI ventes den økonomiske vækst at tage til fra 2016 til 2017 og 2018.

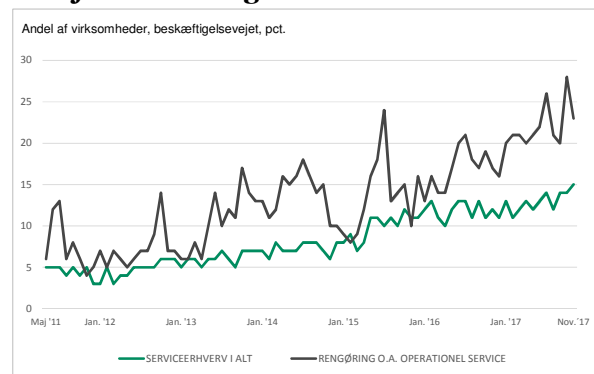
Forventningerne til de kommende måneders beskæftigelsesudvikling er stigende i *Rengøring og anden operationel service*, hvor en overvægt på 11 pct. af virksomhederne forventer stigende beskæftigelse de næste tre måneder (Anden operationel service omfatter i denne opgørelse udlejning og leasing samt vikarbranchen). I

servicebranchen under ét forventer en mindre overvægt af virksomheder faldende beskæftigelse. Servicebranchen under ét omfatter en række delområder (bl.a. finansiel virksomhed og rådgivningsvirksomhed mv.), som ikke er en del af den operationelle servicebranche.

Forventninger til beskæftigelsesudviklingen i servicesektoren de næste tre måneder

Kilde og anmærkning: Danmarks Statistik (Konjunkturbarometer for serviceerhverv). Nettotallet angiver andelen af virksomheder, der forventer stigende beskæftigelse fratrukket andelen, som forventer faldende beskæftigelse.

I servicesektoren under ét vurderer 15 pct. af virksomhederne, at mangel på arbejdskraft begrænser produktionen, mens andelen er væsentlig højere – 23 pct. – inden for *Rengøring og anden operationel service*. Manglen på arbejdskraft har været stigende og kan bl.a. vedrøre faglærte medarbejdere og specialister mv.

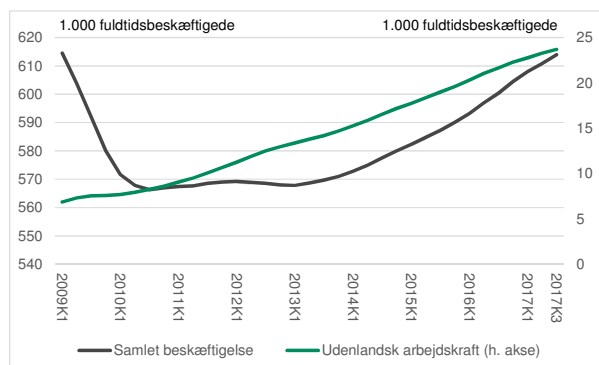
Produktionsbegrænsninger som følge af arbejdskraftmangel i servicesektoren

Kilde og anmærkning: Danmarks Statistik (Konjunkturbarometer for serviceerhverv). Opgørelsen viser andelen af virksomheder, der angiver, at arbejdskraftmangel udgør en produktionsbegrænsning.

Konjunkturbarometer for servicebranchen 3. kvartal 2017

Udenlandske statsborgere med opholdsgrundlag til erhverv udgør en stigende andel af den samlede beskæftigelse i serviceerhvervene. I servicebrancherne *Handel, Transport, Hoteller og restauranter* samt *Rejsebureauer og rengøring mv.* er antallet af beskæftigede udlændinge (med erhvervsmæssigt opholdsgrundlag) vokset fra knap 8.000 til knap 24.000 fuldtidsansatte siden 2010. I den samme periode er den samlede beskæftigelse i disse brancher steget fra ca. 572.000 til godt 614.000 fuldtidspersoner. Udenlandsk arbejdskraft har dermed tegnet sig for knap 40 pct. af de seneste syv års vækst i disse branchers beskæftigelse.

Udenlandsk arbejdskraft i serviceerhvervene

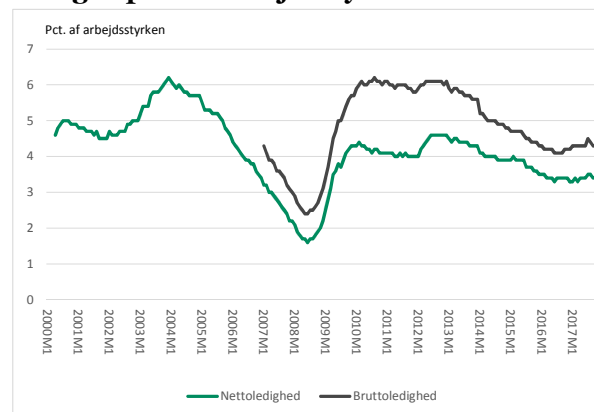
Kilde og anmærkning: Danmarks Statistik (samlet lønmodtagerbeskæftigelse) og www.jobindsats.dk (udenlandsk arbejdskraft). Opgørelsen omfatter følgende serviceerhverv: Handel, Transport, Hoteller og restauranter samt Rejsebureauer og rengøring mv. Udenlandsk arbejdskraft omfatter alene udenlandske lønmodtagere med erhvervsmæssig opholdstilladelse. Beskæftigelsen er opgjort som 4-kvartalers rullende gennemsnit.

Detaljerede tal viser i øvrigt, at ca. 75 pct. af de beskæftigede udlændinge i opgørelsen kom fra EU/EØS/EFTA-lande og de resterende ca. 25 pct. fra 3. lande.

Ledighed

Bruttoledigheden opgjort som andel af arbejdsstyrken faldt fra begyndelsen af 2015 til begyndelsen af 2016 fra knap 5 pct. til 4,2 pct., for derefter at ligge stabilt på lidt over 4 pct. De seneste måneders ledighedstal er bl.a. påvirket i opadgående retning af, at flere nytilkomne flygtninge mv. er blevet vurderet til at være jobparate.

Ledige i pct. af arbejdsstyrken

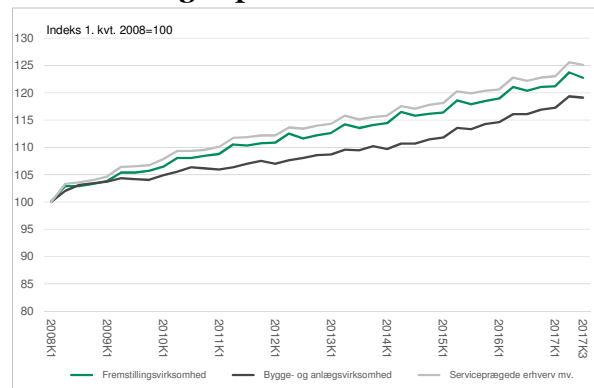

Kilde: Danmarks Statistik.

Lønudvikling

Lønudviklingen i de serviceprægede erhverv har over en længere årrække været parallel med lønudviklingen i fremstillingsvirksomhed. I 3. kvartal 2017 voksede lønomkostningerne på DA-området med 2,0 og 2,4 pct. i forhold til året før inden for fremstillingsvirksomhed og serviceprægede erhverv og med 2,6 pct. inden for bygge og anlæg.

Lønudviklingen på DA-området

Kilde: DA, Konjunkturstatistik

Lønudviklingen på DA området

Stigning, pct.	Seneste kvartal året før	Seneste kvartal
Fremstillingsvirksomhed	2,0	-0,8
Bygge og anlæg	2,6	-0,2
Serviceprægede erhverv	2,4	-0,4

Kilde og anmærkning: DA, Konjunkturstatistik. Stigningen for seneste kvartal året før vedrører stigningen fra 3. kvartal 2016 til 3. kvartal 2017, mens stigningen for seneste kvartal vedrører stigningen fra 2. kvartal 2017 til 3. kvartal 2017.

FAKTA OM DATA OG KILDER MV.

Grundlaget for Konjunkturbarometer for servicebranchen er datakilder, som opdateres regelmæssigt, og som derved løbende beskriver den økonomiske og beskæftigelsesmæssige situation i servicebranchen.

Konjunkturbarometeret fokuserer så vidt muligt på den del af den samlede servicebranche, der kan betegnes som den operationelle servicebranche. Den operationelle servicebranche er defineret på baggrund af i alt godt 60 DB07-branchekoder fra Danmarks Statistik, og den præcise definition er gengivet i f.eks. den seneste årsrapport for DI Service, jf. [Servicebranchens Årsrapport 2017](#).

Opgørelsen af omsætning er baseret på virksomhedernes momsindberetninger og omfatter derfor – som hovedregel – ikke omsætning i ikke-momspligtige virksomheder, herunder virksomheder i sektoren *Offentlig forvaltning og service*. Der kan erfaringsmæssigt komme betydelige revisioner til omsætningstallene for det seneste kvartal. Opgørelsen af beskæftigelsen er baseret på en særkørsel på Danmarks Statistik (lønmodtagerstatistikken), og beskæftigelsen i den operationelle servicebranche er så vidt muligt afgrænset til beskæftigelse i private virksomheder. I forhold til tidligere konjunkturbarometre indgår der i denne version oplysninger om den private beskæftigelse inden for DB07-branchen Plejehjem (87.10.10).

Forventninger til beskæftigelse og vurdering af produktionsbegrænsninger som følge af mangel på arbejdskraft er baseret på Danmarks Statistiks månedlige konjunkturbarometer for serviceerhverv. Opgørelsen af den samlede beskæftigelse i figur med udenlandsk arbejdskraft er baseret på lønmodtagerstatistikken fra Danmarks Statistik, og opgørelsen af beskæftigede udlændinge med erhvervsmæssigt opholdsgrundlag er baseret på www.jobindsats.dk. Beskæftigelsen vedrører her brancherne *Handel, Transport, Hoteller og restauranter* samt *Rengøring mv.*, dvs. en bredere afgrænsning af servicebranchen end den operationelle servicebranche som beskrevet ovenfor.

Figur med ledighed er baseret på statistik for registreret ledighed fra Danmarks Statistik. Endelig er lønudviklingen baseret på DA's Konjunkturstatistik.